

Mai Világ

Független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Cluj. Str. Iuliu Maniu 6
Telefon 6-30

Beszámolót

tartottak Dicsőszentmártonban Beth-
len György gróf, a Magyar Párt el-
nöke és Gyárfás Elemér szenátor, aki
egyre inkább valószínűsége feje és inté-
zője a magyarpárti politikának. Gyár-
fás kétségkívül tehetséges ember, az
egyre inkább valószínűsége feje és inté-
zője a magyarpárti politikának. Gyár-
fás kétségkívül tehetséges ember, az

Fájdalom, ez a befolyás vajmi ke-
vés jót hozott eddig az erdélyi ma-
gyar sorsnak. Grandpierre Emil, aki
Gyárfás előtt volt a magyar párt fe-
je, ugyanezt a politikai utat követte
vonalakban, mint utódja, Gyárfás
Elemér. A sérelmi politika egyetlen
vonalán helyezték el és vonultatták
fel az összes magyar erőket. És csak
azokat a szellemi erőket kötötték egy-
be, mint a római hatalmasok venyige-
nyalábjaikat, amelyekkel mást, mint
sérrelmi politikát csinálni nem is le-
hetett.

Szomorúan nékülözzük a beszámó-
lót annak a megjelölését, hogy
mit tettek hát politikusaink az erde-
lyi magyarság belső kohéziójának
megerősítéséért és mit tettek a kiáltó
sérlemek orvoslásáért egyebet, mint
hogy kiáltottak! Hol van életünknek
egyetlen területe, iskola, egyház, gaz-
dasági élet, amelyen komoly építő
munkát és tehermentesítő munkát vé-
geztek volna a magyar párt mai ve-
zetői. Egyik egyházfőnknek nyíltan
megmondták Bukarestben: hasztalan
szóval egyház számára, ha annak útján
akik, akivel komolyan nem állottak
szóba sem a liberálisok, sem az ave-
rescánusok, akikkel pedig komolyta-
lan szerződéseket kötöttek.

Azt felelhetnék erre, hogy akkor
lát: minden román párt egyformán
kezeleményes, mert a magyarpárti
vezetőkkel egyik sem köt komoly meg-
egyeztetést. De akkor viszont hol van
a felismerés következményeinek le-
vonása náluk? Sem termékeny meg-
egyeztetés politikát nem csinálnak.
Sem bátor harcot nem vállalnak. Lo-
jalitástól, nyüzsgő nyilatkozatokat
tesznek, amelyek elpuffognak a leve-
gőben, de le nem számítolják még
azokat a paktumokat sem, amelyek-
nek ellenértékét pedig a magyarság-
gal előre megfizették. Sem békét
teremtteni, sem harcot folytatni nem
tudnak.

De akkor hát — miért ragaszkod-
nak hozzá, hogy a semmit — ők csinálják?

Öröm, valóban öröm tudni, hogy
parlamentben néhány magyar ur is
van, de ez az öröm így egymagában
vajmi platonikus természetű. A gya-
korlati eredmény, úgy a sérelmi poli-
tikában, mint belső összetartásunk ki-
építésében: semmi.

Millerand 1920 június 20-án hivatalosan katonai szövetséget ajánlott fel Magyarországnak

**Anglia közbelépése miatt hiúsult meg a tárgyalás,
amely döntő módon sietette a kisantant megalakulását**

(Budapest, okt. 4.) A Paleologue-féle
jegyzék nyilvánosságra hozásának ma
újabb szenzációs fejleményei vannak. A
kormányhoz közelálló lapok felhívják a
„Magyarságot”, mutassa fel az eredeti
okmányt, mert kétséges, hogy az illető
okmány létezik-e egyáltalán. „Nagy bűn
volt — írja a Budapesti Hírlap —

napokon át izgalomban és alaptalan
reménykedésben tartani a lakosság
millióit,

amikor a Paleologue-féle jegyzék auten-
tikus voltát az illetékesek kétségbe von-
ták.”

Ezzel szemben a Magyarság bejelenté,
hogy újabb leleplezések közlését kezdi
meg, amelyek igaz, gyenge színben mu-
tatják be a béketárgyalások idején
kormányzó magyar politikuskok képessé-
geit és előrelátását.

— A trianoni béketárgyalásokkal pár-
huzamban — írja a lap — bizalmas
magántárgyalások folytak Paleologue és
a magyar delegátusok között. A tár-
gyalások már annyira előrehaladtak,
hogy írásba foglalták az anyagot és így
jött létre a Paleologue-féle jegyzék,
amelyet

a francia külügyminisztérium is el-
fogadott

és Sir Barkner is kézhezkapott, hogy a
gazdasági rekompenciáknál azon az

(Prága, október 4.) Beavatott helyről közlik: Tény, hogy 1920. tavaszán
a magyar kormány a budapesti francia ügyvivő útján tárgyalást kezdett a
francia kormánnyal, hogy az orosz támadás esélye miatt megszállják magyar
csapatok Ruszinszót. A francia kormány azonban meggyőződött róla, hogy a
magyarok Ruszinszók és Kelet-szalovenzskó tartós megszállására gondolnak és
ezért a tárgyalások abban maradtak.

A kisantant megalakulását ez a tárgyalás mindenesetre döntően sietette.

Szombatig összes adósságait kifizeti a CFR

(Bucuresti, okt. 4.) Az Argus felha-
talmazást nyert annak közlésére, hogy a
CFR igazgatósága abban a helyzetben
van, hogy valamennyi belföldi adóssá-
gát kifizetheti, összesen 700 millió lej

értékben. A CFR erre a célra a pénz-
ügyminiszter útján az állam letétpénz-
tárolt és több nagy fővárosi banktól köl-
csönt vett fel és teljes tartozását szom-
batig, október 8-ig kiegyenlíti.

Öt miniszter érkezik pénteken Kolozsvárra

**Hodor prefektusi távirati uton sürgősen Bukarestbe rendelte
a belügyminiszter**

(Cluj-Kolozsvár, okt. 4.) A Mai Világ
tudósítójától. Tegnap délután Kolozs-
várra érkezett Duca belügyminiszter hi-
vatalos, távirati utasítása, amelynek ér-
telmében Hodor Victor vármegyei pre-
fektus azonnal elutazott Bukarestbe.

Hodor prefektus pénteken fog haza-
érkezni, Tatarescu, Cipaianu, Nistor

Lapedatu és Argetoianu miniszterek tár-
saságában. Még érkezésük napján az
összes miniszterek Bánffyhadra
mennek, ahol megejtik az ankétet a
mőködők lakosságának képviselőivel. A
megbeszélések után a miniszterek vis-
zajónnek Kolozsvárra és innen utaznak
Bukarestbe.

A börtönügyi vezérigazgató — börtönben

(Bucuresti, okt. 4. Rador.) Az ilfovi
törvényszék ma kezdi tárgyalni a börtön-
ügyek igazgatóságánál történt vis-
szalések bűnperét. Fővádlott Cernat ör-
nagy, volt börtönügyi vezérigazgató. A
vizsgálóbíró befejezte a Monitorul Ofi-
cial sikkasztásai ügyében a vizsgálatot.
Az iratokat most áttették az ügyészség-
hez a vádirat elkészítése végett.

Borzalmas vihar Londonban

(London, okt. 4.) Tegnap Londonban
borzalmas vihar tört ki. A házfedelek-
ről lehulló cserepek 6 embert agyonütöt-
tek. A táviró- és telefonforgalom sok
helyen megromlódott.

Kétszázalékkal emelkedett a drágaság

(Bucuresti, okt. 4. Rador.) Az Argus
szeptemberi drágasági indexe szerint az
árak az elmúlt hónapban 2 százalékkal
emelkedtek augusztus hónaphoz képest.
Az index a békebeli áraknak 52,31 sze-
rese.

Megöltek egy banditát társai

(Soroce, okt. 4.) Targu Parlt és
Ungheni község között az erdő szélén
holtan találták Vajpán Jakab közismert
rablóvezért, akinek testét jórészt fektal-
ták már a kutyák. A jasi ügyészség
vizsgálatot indított az ügyben és meg-
állapította, hogy a rablót egy Rotaru
nevű társa lötte le, veszekedés közben,
mikor a rablott holmik elosztásán ösz-
szeveszték. Az ügyészség letartóztatta
Rotarut, aki kiadta Jon. Darie és N.
Damian orgazdákat, kikkel a meggyil-
kolt Vajpán Jakab két éven keresztül
terrorizálta Jasi várost és Balti megyét.
Többek között a Tutorei felé vezető uton
kifosztották Schmiel Berkovic és Voseo-
boinice Gavril jasi kereskedőket. A nyo-
mozás további során letartóztatott
orgazdák bevallották, hogy a gyilkosság
egy Floricioia-i marhalopásból származó
pénz miatt történt. Vajpán igényt tar-
tott az egész pénzre, azt állítva, hogy
társai semmiféle érdemleges munkát
nem végeztek, csupán a marhalopásnál. Ve-
szekedés közben Rotaru előkapta a pus-
káját és két golyóval leterítette főnö-
két, aki rögtön meg is halt. A vizsgálat
folyik tovább az ügyben.

MAI PÉNZPIAC

Zürichi nyitás (okt. 4.) Berlin 12358,
Amsterdam 20795, Newyork 51868, Lon-
don 2524, Páris 2035 és fél, Milano
2831 és fél, Prága 1537 és fél, Budapest
9072 és fél, Belgrád 913, Bukarest 324,
Varsó 58, Bécs 7317 és fél.

Magyarország az antibolsevista világkonferencia összehívását sürgeti

(Bécs, okt. 4.) A Neues Wiener Journal beszélgetést közöl Seitovszky magyar belügyminiszterrel, amelyben a miniszter a bolsevizmus ellen irányuló világkonferencia összehívását sürgeti. A miniszter a júliusi bécsi eseményekre utal, amelyek szerinte elég bizonyítékot szolgáltatottak arra, hogy a latens bolsevizmus kitörése a könnyű lehetőségek közé tartozik. Kijelenti, hogy nemcsak Magyarországnak és Kelet-Európa többi államainak, hanem Európa valamennyi országának kell e problémával foglalkozni. Nyilatkozatát a miniszter e megállapítással fejezte be:

— Az a letargia, amely az összeomlás után egy időre egész Magyarországon erőt vett, lehetővé tette a bolsevik ügynököknek, hogy egy nekik megfelelő uralmat létesítsenek. Magyarország azonban ezzel figyelmeztetést kapott. Ha valahol szükség van nemzetközi együttműködésre, úgy ebben a kérdésben van erre szükség. Ma, holnap, minél előbb össze kell ülnie a bolsevizmus elleni világkonferenciának, amely egyedül alkalmas arra, hogy a civilizáció mai állapotát biztosítsa.

Nyakkendők csatája a világbajnoki címért, az olasz állam aranyérméért és 100.000 líráért

(Kómó, okt. 4.) Ismeretes, hogy egy nagy olasz selyemgyár pályázatot írt ki százezer lira jutalommal a legszebb nyakkendőterv honorálására. A nyakkendőkiállítás, amelyet a díj odaítélésének alkalmából rendeztek, most nyitották meg Kómóban a „Villa Sallustiana”-ban. Hatalmas üregszekrényekben virítanak a pályázatra érkezett nyakkendők. Összesen hétezer darab. Ezt a hétezer darab nyakkendőt huszonnyolc nemzetnek körülbelül 1500 tervezőművésze készítette. Érdekes, hogy a nyakkendők mennyire magukon viselik annak a népnek karakterét, amelyből a tervezőjük született. A magyarok tulipán és pávaszem motívumokkal, a kínaiak fantasztikus sárkányaikkal, az oroszok sötét, szomorú színeikkel, a skandinávok a pasztelles árnyalataikkal, a csehszlovákok exproesszionista motívumaikkal, a németek praktikusságukkal, a franciák rendkívüli izlésükkel tűnnek ki. A zsüri minden beküldött darabot kiállított, csak két nyakkendőt utasított vissza azon a címen, hogy sértezően izléstelenek. Az egyik nyakkendőre poloskákat rajzolt a tervezőművész, a másikra pedig Mussolininak halotti maszkszerűen elképzelt fejét. A zsüri már össze is ült, hogy a döntés felől tanácskozzon. Az ítélőbizottság külföldi tagjai a következők: Selwyn Brinton, a londoni királyi szépművészeti intézet tagja (Anglia), Gerevics Tibor, a római magyar történelmi intézet igazgatója (Magyarország), Durieux (Ausztria), Josef Hoffmann (Németország), Guido Maragoni, Gian Luca Tondani, Guidora Vazi, Reneto Simoni és Corrado Ricci szenátor (Olaszország). A zsüri tagjai máris alaposan összevesztettek és most nagyon várják a kiállítás védnökét, az olasz trónörökösét, hogy megjelenjen és békét teremtsen. Az olasz selyemgyár 100.000 líráján kívüli három aranyérmével fogják jutalmazni a három legszebb nyakkendőtervet. Az érmekek közül a legelső Olaszország kormánya adja.

Véres éjjeli támadás

Fejszével leütöttek rablásközben egy házaspárt

(Jasi, okt. 4.) Izsák Rabinovici jasi koresmáros házát tegnap éjjel rablók támadták meg. A koresmárost és a feleségét, miközben a rablók ellen védekeztek, fejszével súlyosan megsebesítették. Rabinovici Izsák gyerkeinek sikerült keresztültörni a rablók gyűrűjén és segítséget hozni. Ezalatt a rablók megszöktek. A leütött koresmáros és felesége állapota életveszélyes.

Tiznapi elzárásra ítélték, mert tanítványai előtt megpofozta a község tanítóját

(Cluj-Kolozsvár, okt. 4. A Mai Világ tudósítójától.) A kolozsvári hadbíró tegnap tárgyalta Teodor Tiplea nevű földműves bűnügyét, aki tanítványai előtt pofonította a község tanítóját.

A vádirat megszerkesztője hatóságelleni erőszak címén kérte Tiplea megbüntetését, azzal az indoklással, hogy hivatalos, állami egyént akadályozott meg brutalitásával, hivatásának teljesítésében.

Az iskolai botrány az elmúlt év júliusában történt. A vádirat rövid és kategórikus eseményei pedig a Máramaros megyei Disesti községben játszódtak le.

A vádirat szerint Tiplea heves harcban állott a tanítóval, mert az megbuktatta az iskolába járó gyermekét. Az elmúlt évi vizsga előtt a kis Tiplea János azzal jött egyszer haza, hogy a tanító kijelentése szerint másodszor is

megfog bukni a harmadik elemiben. Ez a váratlan hír felháborította Tipleát. Még másnap délelőtt felment az iskolába, tanítás közben berontott a tanterembe és felelősségre vonta a tanítót.

— Miért buktatta el a gyermekem, maga piszok — ordította Tiplea és mielőtt még a tanító válaszolhatott volna, kezeivel

többször arculütötte.

A botrány után a csendőrség is közbelépett a játékba és így került az ügy a hadbíró elé.

A tárgyaláson Tiplea kijelentette, hogy megbánta tettét és azt csak elvakult felindulásában követte el. A hadbíró tanácsa hosszas tanácskozás után tíz napi elzárásra ítélte a tanítót pofogató földművest.

Tegnap éjjel hajmeresztő kegyetlenséggel két gaztettet követett el a bukovinai rablóbanda

Tehetetlenek a hatóságok a hónapok óta garázdálkodó banditákkal szemben

(Csernovitz, okt. 4.) Vakmerő rablótámadás történt tegnap éjszaka a bukovinai Cacia községben. Egy jól megszervezett fegyveres rablóbanda az éj leple alatt behatolt a faluban levő hatalmas állami sóbánya területére. Az udvarról, ablakokon keresztül bemásztak az irodahelyiségekbe és feltörve a hatalmas modernizálás Wertheim-szekrényt, kilopták a bennelevő 1 millió nyolcszázezer lejt.

A bányatelep egyik öre, miután már a banditák behatoltak az ablakokon az irodahelyiségekbe, felfedezte, hogy rablók járnak az épületben, mielőtt azonban utánanézhetett volna a dolognak, az egyik kint hagyott rabló puskatussal fejbevágták.

A csapás oly erős volt, hogy a bánya-őr áthasított koponyával bukott a földre, élettelenül, kilocsant agyvelővel.

Az udvarról behallatszó zajra a házban garázdálkodó banditák is figyelmeztettek, megijedtek és csak annyi idejük volt, hogy a majdnem

kétmillióra rugó összeget elemeljék a kasszából.

Visszajöttek az udvarra, itt összehívták a kint hagyott öreket és a pompás zsákmánnyal a szomszédos erdő felé vették útjokat.

Az éjszakai rablótámadást csak reggel fedezték fel. A rablóknak azonban ekkor már nyomuk sem volt. A bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a caciai sóbánya pénztárának kifizetői a Bukovinában hónapok óta garázdálkodó rablóbanda tagjai, akik kisebb csoportot alkotva, portyáznak a sóbánya környékén.

A hatóságok megerősítették a csendőrszolgálatot és úgy folytatják az üldözést a rablók után. A bukovinai rablóbanda egy másik portyázó csoportja ugyancsak tegnap éjszaka megtámadta a Csernovitz melletti Camen községet. Az álarcos és fegyveres rablók behatoltak Seren Ernő erdőházába. Mielőtt az erdőőr és felesége magához térhetett volna álmából, a banditák mindkettőt lefogták, összekötözték és vallatni kezdték, hogy hol van az a pénz, amit másnap át kellett volna szolgáltatniok a központi erdőgazgatóságnak.

Az erdőőr kezdetben vonakodott átadni az állam tulajdonát képező pénzt, a kegyetlen rablók azonban a szokásos eszközökhöz folyamodtak.

Ugy az erdőőrt, mint feleségét fejfel lefelé két fára kötözték és mindkettőt fejét rugdosták és verték.

Az asszonnyal ugyan valamivel kiméletebben bántak, az erdőőr azonban a hatalmas vértólulás következtében eszméletét veszítette,

orrán-száján pedig patakokban ömlött a vér.

A kegyetlenségek láttára az erdőőr felesége elárulta a pénz helyét, hogy ezzel megmentse férjét a haláltól.

A rablók leszedték a fáról a szerencsétlen embereket, szájukat hatalmas rongyokkal betömtek és megkötözve az udvaron hagyták.

Majd behatoltak az erdőőr lakásába és az asszony által megjelölt helyen rákadtak az adó fejében befolyt pénzre, amely

majdnem egymillió lejt tett ki.

A rablótámadás után a banditák nyomtalanul eltűntek.

SZÍNHÁZ - MOZI

Greta Garbo új filmirányt jelent: az erotikus filmet

Ki ne ismerné Tannhäuser lovag mondáját, aki a Hørselbergbe tévedt egy éjszakára Vénusz asszonyhoz és hét esztendőig maradt a szerelem istennőjének rabja? Ki ne ismerné a nemes Ulysses kalandját a bűbájos Kírkével, ezzel a legszebb szírénnel, akinek olyan hatalma lett a görög hős fölött, hogy a kitűnő férfit — sertéssé változtatta... Ezek a germán és hellén szimbólumok az érzéki varázsu nő örök hatalmáról elevenednek föl Greta Garbo legújabb filmjében. Szép, mint a pogány Vénusz, bűbájos, mint a rejtélyes Kírke —, de mégis annyira mai démon, annyira mai mozdulatokkal, tapadós kasha- és georgette ruhákkal, egyéni rövid hajjal és a legvárosibb intelligenciával fűszeres, amint az csak a jazz és a charleston korában képzelhető.

Greta Garbo nem amerikai szépségképű. Majdnem azt mondhatnám, hogy gyönyörű arca sugárzása mögött több az élmény, a tartalom, a raffinement és bizonyos tekintetben a mélység, mint világosra szép amerikai kolléganőiben. Garbo skandináv nő, aki északi hazájából bejött Bécsbe, mint egy szőke, szírkeszemű és északi fajtájú Orska Mária, aki minden idegszállával rátapad a bódulatok szennzációjára, de aki mégis Garbo és ezért Orskánál edzettebb és egészségesebb. Bécsben oly döntő sikere volt a fiatal művésznőnek, hogy menten kivitték Hollywoodba. Egyike azoknak, akiknek művészsége, arcjátéka a legizgatóbb. Amikor fölveti szemét és a partner szemébe néz, amikor hosszú ujjával végigsimít az amoroso haján, amikor egyetlen szó segítségével nélkül esd és hív és követel és győz... ennél a művészi produkciónál nincs erotikusabb látvány.

Inkább csak az izzó momentumokat, az erotikus szálak szövődésének testi és lelki rajzát hozza ez a film, amely így friss, érdekes és forróhangulatú. Nagy sikerre számíthat pedig maga Garbo, aki nem a sablonok szerint, de a legtapadósabb varázssal szép...

A Magyar Színház heti műsora

Kedd: A régi Oroszország. Premier-bérlet.

Szerda: A régi Oroszország. C) bérlet. Csütörtök: A régi Oroszország. A) bérlet.

Péntek: A régi Oroszország. B) bérlet. Szombat délután 4-kor: Nem nőülök. (Szilágyi Berta vendégszereplésével. Poór Lili föllépésével.)

Szombat este 8 és fél órakor: Borosa Amerikában. Premier-bérlet.

Vasárnap 2 és fél órakor: Erdészleány. (Kolbay Ildikóval.)

Vasárnap 6-kor: A régi Oroszország. Vasárnap 8 és fél órakor: Borosa Amerikában. C) bérlet.

Iskolai felszerelések!

Fogkefe, ruhakefe, hajkefe, fésű, fogcreme, szappan és cipőcreme fiuknak 140 Lei lányoknak 170 Lei izléses összeállításban

Rózsa Royal drogeria

Cluj-Kolozsvár, Főter 26

Accumulator sav

vegytisztá kénsav, destillált víz legolcsóbban

Segesváry és Társai

nál Cluj, Calea Victoriei 10.

HIREK

Jó kiszolgálás

— Végre egy olcsó kávéház!
— Hogyan?
— Husz lejért kaptam egy kávét, süteményt és egy új őszi felöltőt!

— Mihali polgármester részt vesz a román polgármesterek Constantzai konferenciáján. A román városok polgármesterei október 10-én Constantában konferenciát tartanak. A polgármesterek konferenciáján Mihali Tivadar dr. kolozsvári polgármester is részt vesz.

— Ismét emelkedett a bankjegyforgalom. A Banca Nationala legutóbbi (sztp. 10-i) kimutatása szerint a bankjegyforgalom 21,050,401,584.— lej, vagyis 10 millióval több, mint az előző héten. A leszámítás 65 és fél milliós esőkenést mutat, jelenleg 8,943,410,665.— lej.

— Két embert ölt meg a felrobbant szénashordó. Buzából jelentik: Tegnap éjjel borzalmas szerencsétlenség történt Tohani községben. Nica Lungu fuvaros Vasile Dumitru nevű segédjével egyik közeli községbe két szénasval telt vashordót szállított. Az egyik hordó utközben felrobbant és megölte Vasile Dumitriut, Nica Lungu, kit kórházba szállítottak, szintén beléhalt sebeibe.

— A kolozsvári kereskedelmi iskolai kizárt zsidó tanulóinak ügye. Tegnap futótüzként terjedt el a városban, hogy a kolozsvári felsőkereskedelmi iskolának 9 zsidó növendékét, kik rendszerben voltak irva és a tandíjukat is kifizették már, az iskola igazgatósága kizárta az al, hogy létszámföltekk. A kizárt diákok az Uniunea Evreilor Români-hoz fordultak jogvédelemért és dr. Klein Miksa ügyvéd ez ügyben Bukarestbe utazott tegnap este, hogy a kormánytól keressen jogorvoslatot.

SELECT
WLADIMIR GAJDAROW és DIANE
KARENNE

kiváló művészek
40 ÉVES ASSZONY
(veszedelmes életkor)
társadalmi drámában.

Monopol Concordia

— Egy hónapra ítélték egy cuzista diákok botrányozás miatt. Baltiból jelentik: Ma tárgyalta a balti törvényszék Stoica cuzista diáknak az ügyét, aki a Popov szálloda előtt megtámadta és tetteleg inzultálta Berearu törvényszéki bírót. A törvényszék a botrányt okozó diákokat egy hónapi fogházra ítélte.

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Férfi
fehérmű méret után. Cluj
Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

„Kérem én nem vagyok zsidó...”

A horogkereszttes fiatalember és a pályaválasztási tanácsadó

(Cluj-Kolozsvár, okt. 4.) Néhány hónappal ezelőtt kezdte meg Kolozsváron működését a Pályaválasztási tanácsadó, mely a Zsidó Árvagondozó vezetőségének kezdeményezésére alakult meg. A tanácsadó Kun Albert tanár vezetésével a jelentkező ifjakat a szakmabeli legkiválóbb orvosokkal vizsgálta meg az Elekes dr. vezetésével működő pályaválasztási laboratórium pedig speciális képességeiket állapítja meg és a vizsgálat eredményéhez képest gondoskodnak elhelyezésükről.

Néhány nap előtt egy egyetemi hallgató jelent meg a bizottság előtt, nagy horogkeresztet a gomblyukában. Előadta, hogy egy kis öccse van Fogarason, akivel nem tud mit kezdeni. A Pályaválasztási tanácsadó biztatta, hogy csak

hozza fel Kolozsvárra. A fiatalember felhozta öccsét, akit azonnal elhelyeztek ingyenes teljes ellátásra egy tanoncotthonba, megvizsgálták orvossal és annak véleménye alapján kitűnő állásban helyezték el.

Az egyetemi hallgató mindezek megtörténtevel zavarodottan kérdezte:

— Mivel tartozom most és mit kell havonta fizetnem?

— Semmivel, ez itt minden ingyenes — válaszolta Kun tanár.

— De én nem vagyok zsidó — mondta a fiatalember, mintha horogkeresztje ezt nem árulta volna el s utána csak azt kérte, hogy egy kézzorítással köszönhesse meg a számára megfizethetetlen jószágát. Ez történt pontosan.

Évekig megtagadják az építési engedélyt, aztán kisajátítják a „beépítetlen” telke

Kisajátítási eljárást indítottak olyan belső telkek ellen, ahol már megkezdődött az építkezés

(Cluj-Kolozsvár, okt. 4.) Az elmúlt évben óriási riadalmat keltett a kolozsvári belső telkek tulajdonosai között, hogy az Osvada tanács megszüntette a belső telkek építkezési engedélyének kiadását avval, hogy ezek kisajátítási eljárás alá esnek, miután az 1921-es agrártörvény szerint öt éven belül be kellett volna ezeket építeni. A telektulajdonosok fűhöz-fához szaladtak segítségért és sikeres intervenció nyomán lefújták az Osvada tanács kisajátítási akcióját. Ezzel elhárult a kolozsvári belső telkek tulajdonosai feje felől a kisajátítás veszedelme.

Most újra felütötte fejét a kisajátítás réme.

Dick Jakabné kolozsvári lakosnak Hosszu-utca 35—37. számú telkét az agrárbizottság 1923-ban kisajátította az agrárreform alapján. Dickné természetesen megfeleltette ezt a lehetetlen végzet, mely városi belső telket akar agrárreform útján kisajátítani. Másodfokon helyet is adtak Dickné felebezésének és mentesítették a telket a kisajátítás alól.

1925 március 9-én 5120—925. szám alatt parcellázási kérelmet adott be Dick Jakabné a városi tanácshoz, miután építkezni akart. Hosszu ideig nem jött rá válasz és ezért 16424—925 szám alatt megsürgette a parcellázási és építkezési engedélyt. 1925 július 30-án 10.927—95 szám alatt Utelea polgármester aláírásával

elutasító végzést kapott azzal az indoklással, hogy habár másodfokon felmentették a telket a kisajátítás alól, de azért ez még nem végleges, tehát parcellázás és építkezés nem engedélyezhető.

A telket 1927 januárjában Dick Jakabné egyik hitelezője elárvereztette,

építési engedélyt adott és így a telken megkezdődött az építkezés.

Ezek dacára az agrárbizottság megint kisajátítási tárgyalást tűzött ki a kisajátítás alól annyiszor mentesített telekre és az agrártörvény 14 paragrafusa alapján, mely szerint az 1926 augusztusig be nem épített telkek kisajátíthatók, ki akarja sajátítani a telket. Tegnap délután Muntean vezető járásbíró szállott ki a Hosszu-utcai telekre az agrárbizottság nevében, hogy

a kisajátítás előtt helyszíni szemlét tartson.

Az agrárbizottság ma délután folytatja az ügyben a tárgyalást.

Az érdekes kisajátítási ügyben még számos pör várható, miután az agrártörvény szerint csak az építkezni nem akarók belső telkei esnek kisajátítás alá, viszont a jelen esetben a tulajdonos annak ellenére, hogy kisajátítás alatt állott a telek, mégis többször kért rá építkezési engedélyt, amit visszaautsítottak és nem engedték építkezni. Jogászai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek az agrárbizottság döntése elé.

— Meghosszabbították a Monitorul Oficial sikkasztóinak vizsgálati fogságát. Bukarestből jelentik, hogy Felcoianu Alexandru, a Monitorul Oficial vezérigazgatója és Jon Petcu Vasiliu a hivatalos lap főpénztárosa, akiket a törvényszék további 30 napi vizsgálati fogságba helyezték, megfeleltették a táblához a további letartóztatást elrendelő végzést. A tábla elutasította a sikkasztók felebezését és így további 30 napra fogva maradnak.

— Tolvaj rendőrök. Jasiból jelentik: Lazarescu rendőrprefektus elrendelte több rendőrnek a letartóztatását, akik mindenféle lopási és rablási üzletekbe voltak belekeverve, melyek a belvárosi közepén fordultak elő.

— Kettévágta a vicinális. Haritan Pavelciuc 16 éves Targu Valesi parasztfiút, miközben a robogó vonat előtt a vágányokon átakart szaladni, oly szerencsétlenül esett el, hogy a vonat kerekei teljesen kettévágták.

— Összevágta a felrobbant szódástüveg. Bukarestből jelentik: Abramovici Eta bukaresti pincérleány öt üveg szódavizet akart egyszerre jégbehűteni. A szódás üvegek eddig ismeretlen okból felrobbantak a pincérleány kezében, és súlyosan megsebesítették karjain és fején.

SELECT
WLADIMIR GAJDAROW és DIANE
KARENNE

kiváló művészek
40 ÉVES ASSZONY
(veszedelmes életkor)
társadalmi drámában.

Monopol Concordia

— Elhalasztott kommunista per: A kolozsvári hadbírósa ma egy kommunista bűnpert tűzött ki tárgyalásra. A tárgyalást elhalasztották, miután az egyik vádlott tanui nem jelentek meg.

— Folyik a vizsgálat a Manisalian-cég sikkasztása ügyében. Bukarestből jelentik: A Manisalian Kevork és Onik, a Manisalian testvérek cég sikkasztó trástulajdonosai letartóztatásuk ellen felfolyamodással éltek a táblához, amely azonban helybenhagyta a törvényszék letartóztatási végzését. A sok milliós bukási ügyben a vizsgálóbíró kihallgatta Savescu és Radulescu bankigazgatókat, akik részletes vallomást tettek arról, hogyan esapta be a Manisalian testvérek cég a Banca Romunestit és a Banca Romuneasca sok millióval. A bankigazgatók vallomásából kiderült, hogy a fizetési zavarokkal küzdő Manisalian cég, hogy hitelhez jusson, hamis mérlegekkel tévedésbe ejtette a különböző bankokat és többek között a Nemzeti Bankot is.

URANIA
GRETE GARBO és RICCARDO
CORTEZ

közkedvelt művészek
KRISTALYPATAK, HA MEGDAGAD
gyönyörű szép drámában.

Monopol Fanametfilm

— INGYEN DIVATLAP. Minden vevő, aki egy ruházataló anyagot vesz a kolozsvári Golya-áruházban, ingyen ajándékkul kap egy 68 oldalas divatalbumot szabásmintával. A gyönyörű kiállítási album üzletekben 120 lejbe kerül.

Borgói Papiripar rt.

Ajánl prima minőségű
famentes papirokat

Kivánságra mintázott ajánlattal szívesen szolgál.
Iroda: Cluj, Strada Memorandului 1.

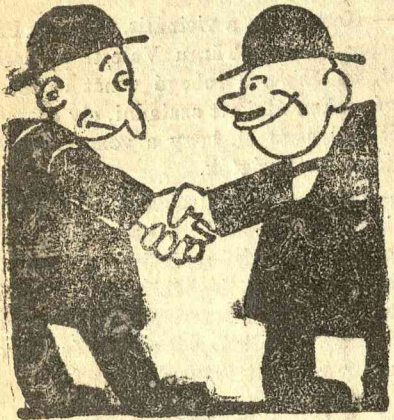
Jobb világítás!
Jobb teljesítmény

Gyárban
Irodában
Házban
Külsőben

Tungsram Diámpa
által
Vigyazzunk az újformára!

Fogadjunk...

— Fogadjunk, el sem hiszi, ha mondom, hogy Bethlen György gróf és Gyárfás Elemér pártelnök beszámolót tartottak Dicsőszentmártonban.

— Mégis csak tanulatlan ember maga, Pancser ur. Azt már igazán illenék tudnia egy újságfigurának, hogy Gyárfás Elemér nem pártelnök.

— Dehogyan nem. Legfeljebb egyelőre titkolja. Főleg Bethlen György előtt titkolja, de majd csak rájön ő is.

— És mit gondol, Pancser ur, mi lesz Brassóban a magyarpárti vezérek Csetri-ügyével?

— Csak olyan csetri-ügy. A bíróság bizonyára méltányolni fogja, hogy Grandpiere Emil órási szolgálatot tett az erdélyi magyarságnak...

— Tisztelem a memoriáját, Pancser ur. És mikor tette ezt a szolgálatot?

— Amikor repatriált.

— Ebben megegyezünk. És Ugron István pápai követünk?

— Őt csak tanuként fogják kihallgatni. De miért pápai követ? Hiszen tudommal ő református főgondnok!

— Azt a reformátusok is szeretnék tudni!

— És ahhoz mit szól, hogy Bratianu Vintila úgy ahogyan elment, jó egészségben vissza is érkezett...

— Adjon isten neki jó napot...

— Hiszen ad, ad Pancser ur, a jónapban nincs is hiány... De Morgan nem adott, meg a Vickers nem adott semmit, ez a baj éppen...

— De hiszen az angol pénzügyminiszterrel szoros viszonyt létesített Vintilának?

— A fényképről gondolja Pancser ur, mit a Graphic-ban látott, hol szorosán egymás mellett mennek az angol és a román pénzügyminiszterek?

— Nagy dolog ez egy magunk fajta embernek, aki ha csak egy közönséges embert látok szembejőni, hát gyorsan átmegyek a másik oldalra, nemhogy úgy hozzádörzsölődnek, mint Vintila az angolhoz...

— No látja Pancser ur, nem ért a nagy politikához, hát elmondok egy kis esetet. Egy tőzsdés éppen tönkrement már, pedig végtlenül becsületes volt... Egy szép napon Rothschild bejelentette látogatását a tőzsdén s amikor belépett a kapun, a mi emberünk gyorsan odalépett hozzá, elmondotta pár szóban a baját és arra kérte Rothschildot, hogy menjen vele karafogva végig a tőzsde nagy termén. Csak ennyit kért segítségül és egy hét múlva újra gazdag ember volt...

— Ahó, már értem, de ugylátszik Vintilán nem sokat segített az angol kolléga karanfogása...

— Maga naiv Pancser ur, hát nem látja, hogy a sikertelen kölcsönkeresés után éppen hazajött? Mit adna Schultze, ha a sikertelen kölcsönakció után így mehetne haza?

— Apropos, a városban mindenki azt kérde, hogy miért a Layda-cukrászda előtt épül az illemhely és miért nem a Tuffli-cukrászda előtt?

— Pancser ur ez egy újszerű pletyka... Biztos a Layda találta ki, aki azt szeretné, hogy minájárt a polgármesteri palotát építsék a boltja elé...

— Mit tetszik szólni hozzá, hogy az összes zsidógyerekeket kídóbták a kereskedelmi iskolából?

— És azt hiszi Pancser ur, hogy azok lesznek a jó kereskedők, akik bentmaradtak? Hát csak higgye, éppen maradtunk mára, ha jobb vége nincsen...

Felolós szerkesztő: KARSAY LÁSZLÓ.

Öngyilkos lett egy 16 éves fiú édesanyja sirjánál

(Bucuresti, okt. 4.) Az Olten-uton levő katolikus temető őre tegnap este hatalmas dörrenést hallott a temető mélyében. Amint a dörrenés iránya felé ment, egyik siron egy fiatalembert talált haldokolva, mely sebbel jobb halántékán. A temetőőr ijedten segítségért rohant és míg sikerült orvost kerítenie, az öngyilkos fiatalember meghalt. A rendőri vizsgálat kiderítette, hogy az öngyilkos Fefermann Guji Maxim 16 éves brailai fiatalember, aki édesanyja sirján lőtte főbe magát. A szerencsétlen ifjú ezelőtt két héttel is megpróbálta az öngyilkosságot, de akkor tettében megakadályozták. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Egy csirkéért megölte mostohagyermekét

(Jasi, okt. 4.) A jasi törvényszék vizsgálatot indított Potnog Joan sgandesti községbeli lakos felesége ellen. Ugyanis a Potnog házasság még gyermektelen volt, a jasi leányarvaházból egy kis árva lányt vett ki, a saját gyermekük gyanánt nevelték. A kislány tegnap az udvaron játszadozott és játék közben kövel hajigálva egy csirkének el-törte a lábát. Nevelőanyja ezen annyira feldühödött, hogy egy szekérlőcsőt ragadott fel és úgy fejbe ütötte vele a szegény kislányt, hogy az holtan maradt a színhelyen. Potnog Jánosné az ügyesség letartóztatta.

adott tanárjának, akit a rendőrség szabadtott ki a dühöngő Manisovici Victor kezéből. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és egyhónapi fogházra ítélték a verekedő diákok.

A bukott diák megpofozta tanárát

Minden nap újabb tanügyi botrány

(Balti, okt. 4.) Néhány nappal ezelőtt óriási botrány játszódott le Balti városban, ahol Manisovici Victor nyolcadik gimnazista az utcán megtámadta Dolijar Rudolf nevű tanárát, aki vszgján meg-buktatta. A bukott diák több pofont

adott tanárjának, akit a rendőrség szabadtott ki a dühöngő Manisovici Victor kezéből. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és egyhónapi fogházra ítélték a verekedő diákok.

Az 1927. évre ígért jóslatok

Visszapillantás az év elején elhangzott jóslásokra — A szovjet nem bukott meg, csupán az osztrák zavargás következett be

(Cluj-Kolozsvár, okt. 4.) Most, amikor az 1927-es esztendő negyedik negyede felé közeledünk tehát, amikor már nem sok van hátra az esztendőből, aktuálisá válik az a sok jóslat, — amivel 1926 végén és 1927 kezdetén a különböző nemzetbeli asztrológusok és hívatásos jósok kedveskedtek. Meg kell állapítani, — hogy a jóslatoknak

igen kis része vált be,

azok is csak megközelítik az igazságot. Emlékeztetés még, hogy angol, német és francia asztrológusok bejósolták 1927-re az orosz szovjet bukását. Andoux francia és Radezky német csillagvizsgálók a csillagokból leszűrt tapasztalatok alapján azt jövendölték, hogy

véres ellenforradalom vet véget a kommunista uralomnak,

amit egy csendesebb polgári-szocialista rezsim vált fel. Eddig azonban csak Stalin és Troekij veszekednek egymással, tehát az ellenforradalmároknak nagyon kell sietniük, mert az esztendő még mind-össze három hónapból áll.

Az angol Witheomb katasztrófális sztrájkot jósolt Angliának, olyan mozgalmat, — amely teljesen tönkreteszi a brit világuralmat. A sztrájk azonban elmaradt, hasonlóképpen

elmaradt a beigért nagy — börze-krach is,

sőt a frank hatalmas áremelkedése sem következett be, amire pedig Andoux francia asztrológus képes lett volna meg-esküdni. — Ugyanigy nem találták fel azt az elektrogépet, amellyel egy francia mérnöknek kellett volna megajándékozni a világot és amely valóságos forradalmat, sőt formálisan új korszakot jelentene az elektro-technika terén. Az egyik csillag-jós, a tudós A. R. Grimm

homályosan bejövendölte a bécsi forradalmat.

A múlt év végén adott prognózisban ugyan is a következőket mondotta: „Julius 18-án Európa déli államaiban kritikus napok lesznek.

Foradalmak és háborús kilengések várhatók nagy izgalmaival,

azonkívül robbanások és földrengések is várhatók. Azok az államok, amelyeken végigszánt a rettenetes vihar, minden megrázkódtatás nélkül uszák meg a katasztrófákat és kormányaik helyzete még jobban megszilárdul, mint eddig.” Ezekből csupán annyi következett be, hogy

Bécsben súlyos zavargások voltak,

három nappal korábban, mint amikor a jóslat tervezte. Grimm mester azt is mondotta akkoriban, hogy Ausztriában a szövetségi elnök súlyosan megbetegszik és hogy a Seipel-kormány lemond. Ez a két esemény azonban elfelejtett bekövetkezni.

P. Paulus tudós csillagász a Vénus állásából kiszámította, hogy február 27 és március 22. között Németországot nagy szerencse éri, azonban

ez a szerencse elmaradt.

Legalább is Németországban senki sem emlékszik, hogy valami óriási jótét köszöntött volna be. Ugyan így senki sem emlékszik, hogy Indiában véres forradalom lett volna, Kinában azonban borzalmas események játszódtak le,

de ezekről minden jós megfeledezett.

Talán utólag bejósolhatják, hogy mi történt Kinában.

Az időjárással is tévedtek a prognózis mesterei.

Fehér husvétot ígértek havazással, ezzel szemben kellemesen enyhe husvétunk volt. Ezenkívül gyenge nyarat jövendöltek, ehelyett szokatlanul erős és hosszantartó nyarat kaptunk.

Ugyanigy nem váltak be a nagy szerencsétlenségek sem. Meg lehet állapítani, hogy az 1927-re jövendölt események és változások

nagyrészt nem következtek be.

Ez azonban nem baj, mert tévedni emberi dolog. Az idő és eseményjósok is tévedtek. Valószínűleg nem tanulmányozták eléggé a csillagokat. Majd jövőre...

SPORTVILÁG

Galac után Cernovitz. A kolozsvári futballisták közül a tavasszal egy egész csapatra való ment el Galacra, ahol a jóhangzású Amateur csapatában vendégszerepeltek. Alig néhány napja tértek haza a vándorok és máris újabb kíváncsiorlásról számolhatunk be. Ezúttal Cernovitz, Bukovina fővárosa a vándorok célja. Raduch és Reményi után, akik néhány héttel ezelőtt „szállásosinálónak” előrentaztak, ma reggel Schulz Feri, a KAC válogatott centerhálfa is utrakelt és hír szerint követői lesznek. A kiváló játékosok eltávozása érzékenyen sujtja egyesületeiket, amelyek csak azzal vigasztalódnak, hogy játékosaik galaci módra előbb-utóbb visszatérnek fészékükbe.

Megoldást nyer a Románia ügye. Mint illetékes helyről értesülünk, maga Tatár Coriolan dr., a Comitetul Regional vette kezébe a Románia—Universitateta—Victoria—Academia probléma megoldását. Így remény van arra, hogy hamarosan eldől jobbra vagy balra a dolog. Valószínűnek látszik, hogy a főiskolai hallgatók megmaradnak az Universitateában, míg a Románia tagjai a Victoriából rekrutálódnak. Ebben az esetben tulajdonképpen az történnék, hogy a Victoria átfestése cégétábláját „Románia” névre, — az „U” pedig fuzionálna az Acadiemiával.

Olimpiai nap. A bajnoki mérkőzések egymásutánja megszakítást szenved a jövő vasárnap, amelyet a központi futballszakosztály olimpiai napnak rendelt el. A legnépszerűbb csapatok mérkőzése van erre a napra előírva s valószínűleg a CFR—KAC és Haggibbor—KMSC fognak játszani.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy-zeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. — Állástkeresőknek 50% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés levelel csak egy továbbiunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Kiadó lakás

Kétszobás helyiséget irodának. Főter közelében azonnalra keresek. Lehet emeleten is. Cim a kiadóban.

2—3 szobás kertes lakást keresek fürdőszobával. Cim a kiadóban.

Két szoba-konyhas lakást keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

Különféle

Felnőtt férfiak és nők lapkiadásra keresetnek. Cim a kiadóban.

Világvárosi kirakata lesz, ha a világitását a „Constructio”-val szerelteti. T. Unirii 6, telefon 83.

Gyermekeken házaspár házmesteri állást keres. Cimet a kiadóba kérek.

„FOCUS” tüzfűtőberendezés

elsősor-
tályu **bükkhasábot**
szállít kedvező árban

C L U J,
Str. Gh. Enescu (v Gyulagyár-u.) 3
Telefon: 4-88.

Nyomatott a Lapkiadó r.-t. körforgógépén. Cluj, Str. Universității 3.